

Intervju: Wolfgang Petritsch, Visoki predstavnik u BiH"Protiv sam prijedloga Drazena Budise o promjeni Daytona, jer nas to u ovoj fazi ne bi dovelo do uspjeha!"

U tjednu koji je obilovao politickim previranjima Visoki predstavnik medjunarodne zajednice u BiH dao je svoj prvi intervju nasem listu. Naravno, cijeli razgovor je posvecen nesporazumima na relaciji hrvatski politicki predstavnici medjunarodna zajednica

Visoki predstavnik Wolfgang Petritsch trenutacno se nalazi u najvećim problemima otkako je preuzeo ovu odgovornu dužnost. Sve dublji sukob s hrvatskim politickim vodstvom u BiH rezultira cestim kritikama njegovog rada. Ovaj austrijski diplomat i u razgovoru za "Hrvatsku rijec" objasjava zasto je smijenio Antu Jelavica i predvidja kako bi se mogla rijesiti politicka situacija, koja ozbiljno prijeti buducnosti Daytonskog sporazuma.

HR: Bojite li se radikalizacije stanja u Federaciji BiH, odnosno dijelovima entiteta sa hrvatskom vecinom? Imate li pripremljene odgovore za takve situacije?

WP: Moja vrata uvijek su bila i bice otvorena. Otvorena su i vrata politickih institucija svima koji ih postuju. Ja sam i dalje otvoren za dijalog sa onim dužnosnicima HDZ-a koji ze

da rade u ustavnim okvirima. Sto se tice radikalizacije, niko nebi imao interesa ako bi situacija eskalirala izvan okvira politicke diskusije. Medjutim, brine me kada privatne osobe pokusavaju preuzeti kontrolu nad dijelom vojske Federacije. Stoga ocekujem da ce policija i vojska nastaviti da rade u okviru legitimnih institucija.

HR: Vjerujete li da ce izabrana vlast imati faktickog utjecaja u dijelovima Federacije s hrvatskom vecinom?

WP: Svaka nova vlada mora da zasluži potporu onih ljudi kojima je odgovorna. Ja sam siguran da ce nova vlada uzeti u obzir interese hrvatskog naroda. A mnogi od tih interesa ustvari su interesi svih gradjana Bosne i Hercegovine: funkcionirajuca privreda, poslovne perspektive i buducnost za njihovu djecu.

HR: Priznajte li da su medjunarodne organizacije, prije svega OEES, napravili niz pogresaka u predizbornom razdoblju, konkretno izmjena pravila o izboru zastupnika u Dom naroda Parlamentta FBiH?

WP: HDZ je koristila promijenjena izborna pravila kao izgovor za svoju kampanju straha i ugrozenosti. Da je HDZ preuzeo svoje mandate u Domu naroda, on bi i dalje imao vecinu hrvatskih mandata. K tomu, HDZ ima apsolutnu vecinu u tri kantonalne skupstine. Postoje demokratski, legalni nacini kojima hrvatski narod moze sprijeciti donosenje zakona i pravila za koje misli da su protivni njegovim interesima, na primjer sada se ide na izradu izbornog zakona. To je moguće postici i putem ustavnih komisija; medjutim, HDZ je odbio niz ponuda da sudjeluje u njima, na taj nacin oduzimajuci pravo glasa jednom dijelu birackog tijela. Umjesto toga, vodjstvo HDZ-a je odlucilo da se pobrine o sopstvenim interesima, a ne o interesima svog naroda.

HR: Je li prekasno za dijalog s HDZ-om i vjerujete li da moze doci do "normalizacije" stanja?

WP: Kao sto sam rekao, za clanove HDZ-a koji postavljaju Ustav i

zakone vrata su bila i ostace otvorena. Predstavnici HDZ-a i dalje mogu preuzeti svoje mandate u Domu naroda Federacije. U svako doba mogu dati svoj doprinos radu na ustavnoj reformi sa kojim su zapocele ustavne komisije. Put ka normalizaciji vodi kroz zakonske institucije Federacije i drzave Bosne i Hercegovine.

HR: Biste li prihvatili poziv da se obratite Hrvatskom narodnom saboru i je li Vam to do sada nudjeno?

WP: Veoma nerado bih se upustio u sudjelovanje u politickim skupovima koji otvoreno dovode u pitanje ustavni poredak. Ne zelim biti sudionik takvih razgovora. Medjutim, bilo bi mi vise nego drago da sudjelujem u dijalogu sa svim pojedincima koji su spremni da djeluju na ustavnim temeljima i odbijaju nezakonite avanture koje iskljucivo vode ka izolaciji hrvatskog naroda u BiH.

HR: Kako gledate na istup Biskupske konferencije BiH, koja je stala na stranu Hrvatskog narodnog sabora, okritizirajuci ponasanje predstavnika medjunarodne zajednice, ukljucujuci i Vas?

WP: Smatram da vjerske vodje u Bosni i Hercegovini imaju veliku odgovornost u radu ka pomirenju i trajnom miru. Na tom polju ima puno toga sto sve vjerske vodje u ovoj zemlji, ukljucujuci i katolicku crkvu, mogu uciniti. U tom smislu zelio bih citirati kardinala Puljica, koji je nedavno u jednom intervjuu izjavio: "Šod svega najvaznijim smatram da mi na svim razinama ucinimo sve sto mozemo kako bi istinski zavoljeli ovu zemlju i nastojali da Hrvati u svakom njenom dijelu imaju jednaka prava".

HR: Najavili ste da necete sankcionirati hrvatski narod, vec duznosnike HDZ-a. Dokle ste spremni ici sa sankcijama?

WP: Ne zelim da govorim o detaljima mogucih mjera koje bi dosle u obzir. Ali cu reci da mi nije namjera da njima pogodim hrvatski narod. Medjutim, odredjeni pojedinci ce morati

odgovarati za svoje postupke, uključujući i određene nezakonite poslovne aktivnosti. Gospodina Jelavica i ostalu trojicu sam smijenio jer nisam želio da Hrvati zavrse u getu, što bi samo rezultiralo privrednom izolacijom i siromastvom.

HR: Kako komentirate prijedlog Drazena Budise o novom kantonalnom ustroju BiH?

WP: U ovoj fazi u Bosni i Hercegovini ne vidim put ka uspjehu ukoliko se Dayton dovede u pitanje. Ono što nam je potrebno je potpuna provedba postojećeg sporazuma. Meni se čini besmislenim da usred izgradnje nečeg novog, još nepoznatog, pred čim su otvorene mnoge mogućnosti, počnete preispitivati njegove temelje. Nema drugog načina da se stigne u Evropu. U ovoj zemlji moramo govoriti o ozbiljnim reformama: o potrebi za provođenjem privredne reforme, o potrebi da se privuku strana ulaganja, da se otvaraju nova radna mjesta... A sva priča o takozvanim nacionalnim interesima koji su, kako se pokazalo u bliskoj prošlosti većinom lični interesi određenih ljudi – odvraća ljude od najvažnijih pitanja, tj. od potrebe da se stvori održiva budućnost, utemeljena na tržišnoj privredi.